

CM/Res(2010)52. számú határozat „Az Európa Tanács Kulturális Útvonala” minősítés odaítélésének szabályairól

(Elfogadta a Miniszterek Bizottsága 2010. december 8-án a miniszterhelyettesek 1101. ülésén.)

A Miniszterek Bizottsága tekintettel az Európa Tanács alapító okiratának 15.b szakaszára,

szem előtt tartva az Európa Tanács azon célkitűzését, hogy tagállamai között egyre szorosabb kapcsolat épüljön ki, és ez a kultúra területén közös programokban valósuljon meg;

tekintettel arra, hogy az európai kulturális együttműködés legfőbb célkitűzése az európai identitás megerősítése a maga egységében és különbözőségében; az európai kultúrák sokszínűségének megőrzése; az interkulturális párbeszéd bátorítása; a konfliktusok megelőzése és a megbékélés;

úgy gondolván, hogy az európai identitás kialakulását befolyásoló tényezők, hatások és fejlődések kifejezésre juttatása elősegíti a közös értékekre alapuló európai állampolgárság tudatosítását;

úgy gondolván, hogy elengedhetetlen, hogy a fiatal generációkban tudatosuljon az európai identitás és állampolgárság, valamint azok a közös értékek, amelyek mindezek alapjai;

úgy gondolván, hogy ezen közös értékek láthatóbbá tétele érdekében támogatni kell az európai történelem

megértését a materiális, immateriális és természeti örökségre támaszkodva, úgy, hogy felszínre kerüljenek azok a kapcsolatok, amelyek összekötik Európa különböző kultúráit és területeit;

figyelembe véve, hogy az európai értékek és a közös kulturális örökség meghatározása konkrét formát ölthet olyan kulturális útvonalak körül, amelyek népek, vándorlások történelmét, valamint a jelentősebb európai filozófiai, vallási, kulturális, művészeti, tudományos, műszaki és kereskedelmi irányzatokat mutatják be;

megállapítván, hogy az ilyen útvonalak alkalmasak hosszú távú európai együttműködési projektek kialakítására a kutatás, az örökségvédelem, a kultúra és a művészetek, a kulturális és nevelő célzatú ifjúsági cserék, a kulturális turizmus és a fenntartható kulturális fejlődés területein;

úgy gondolván, hogy az ilyen típusú együttműködés mozgósítja és közelebb hozza egymáshoz a szereplőket, szervezeteket, intézményeket, hozzájárulva Európa megerősödéséhez;

úgy gondolván, hogy ehhez a jelentős emberi és anyagi erőforrást igénylő együttműködés megvalósítá-

sához szükséges szellemi és technikai segítség biztosítása érdekében egy formális, működő keretet kell biztosítani, amelyik képviseli az alapvető értékeket, biztosítja a megvalósítás minőségi és mennyiségi értékelését, a szereplők képzését és a koherens kommunikációt;

úgy gondolván, hogy egy ilyen keret lehetővé teszi a közös célok megvalósítását és garantálja a kezdeményezések minőségét,

figyelembe véve a CM/Res(2010)53. számú, a Kulturális Útvonalakról szóló kibővített részleges megállapodásról szóló határozatot,

tekintettel a kibővített részleges megállapodás célkitűzéseire és programjaira,

elfogadja a jelen határozatot, amely megsemmisíti és helyettesíti a CM/Res(2007)12. számú, az Európa Tanács Kulturális Útvonalakról szóló 2007. október 10-i határozatát;

elfogadja „Az Európa Tanács Kulturális Útvonala” minősítés odaítélésének szabályait, amelyeket a jelen határozathoz mellékel.

A CM/Res(2010)52. számú határozat melléklete

Szabályok

„Az Európa Tanács Kulturális Útvonala” minősítést olyan projektek kapják meg, amelyek az itt következő első fejezetben felsorolt választhatósági feltételeknek megfelelő téma köré épülnek fel, a második fejezetben felsorolt valamelyik tevékenységi körhöz illeszkednek, és amelyeket a harmadik fejezetben felsorolt kritériumoknak megfelelően egy hálózat terjeszt fel.

I. A témák választhatósági kritériumának listája

A választott témáknak eleget kell tenniük a következő valamennyi feltételnek:

1. A témának reprezentálnia kell az európai értékeket, és több európai országnak kell magáénak vallania.

2. A témának kutatás és fejlesztés tárgyát kell képeznie Európa különböző régióiból származó pluridiszciplináris szakértő csoportok által, azért hogy a témát közös érvelésen alapuló projektek és programok keretében lehessen feldolgozni.

3. A témának az európai emlékezetet, történelmet és örökséget kell reprezentálnia, és hozzá kell járulnia a mai Európa sokszínűségének értelmezéséhez.

4. A téma alkalmas kell hogy legyen kulturális és nevelő célzatú ifjúsági cserék megvalósítására, és illeszkednie kell az Európa Tanács e területen vallott célkitűzéseire.

5. A témának a kulturális turizmus és a fenntartható fejlődés területén új kezdeményezéseket, példaértékű és innovatív projekteket kell létrehozni.

6. A témának lehetővé kell tennie turisztikai termékek fejlesztését, együttműködve a turizmus szereplőivel, valamint a legkülönbözőbb közönséget, beleértve az iskolai közönséget célzó termékek fejlesztését.

II. A prioritást élvező tevékenységi körök listája

A projekteknek illeszkednie kell a következő, prioritást élvező tevékenységi körökhöz és mindegyiknek meg

kell felelnie az itt felsorolt kritériumoknak:

1. Együttműködés a kutatás és a fejlesztés területén

A projekteknek:

– összefogó szerepet kell betölteniük nagy európai témákban, levetővé téve szétszórta ismeretek összefoglalását
– meg kell világítani, miért képvisel a választott téma több, közös európai kultúrára jellemző értékeket

– be kell mutatni, honnan származnak ezek az értékek, és meg kell jeleníteni azt a sokféleséget, amelyben testet öltenek Európában

– interdiszciplináris kutatás és elemzés tárgyát kell képeznie elméleti és gyakorlati szinten.

2. Az emlékezet, a történelem és az európai örökség bemutatása

A projekteknek:

– hangsúlyozniuk kell a materiális és immateriális örökséget, megmagyarázni azok történelmi jelentését, és felszínre hozni összekötő szerepüket Európa különböző földrajzi területei között

– szem előtt kell tartaniuk, és népszerűsíteniük kell az Európa Tanács, az UNESCO és az ICOMOS munkáit, ajánlásait, egyezményeit és chartáit a restauráció, az örökségvédelem, az örökségmegőrzés, valamint a tájrendezés és a területrendezés témáiban

– fel kell kutatniuk, és hasznosítaniuk kell olyan európai helyszíneket, területeket, amelyeket a hagyományos turizmus eddig még nem fedezett fel és aknázott ki, mint például a vidéki környezet vagy az újfajta gazdaságra való átállás alá eső ipari területek

– tekintetbe kell venniük az európai etnikai és társadalmi kisebbségek materiális és immateriális örökségét

– megfelelő képzések által a döntéshozókat, a terepen dolgozókat, valamint a nagyközönséget fogékonyra kell tenniük az örökség komplex felfogására, védelmének fontosságára, értelmezésére és kommunikálására a fenntartható fejlődés keretén belül, valamint arra a tételre, amelyet az európai jövő szempontjából jelent.

3. Kulturális és nevelő célzatú európai ifjúsági cserék

A projekteknek:

– tartalmazniuk kell ifjúsági csoportokat érintő programokat, amelyek a valódi cserekapcsolatokat célozzák meg az európai állampolgárság fogalmának fejlesztése érdekében

– lehetővé kell tenniük személyes és valódi tapasztalatok szerzését

– elő kell segíteniük a deszegregációt, megszervezve eltérő társadalmi közegekből és különböző európai régiókból származó fiatalok közös találkozóit

– mintaprojekteket kell létrehozniuk korlátozott számú résztvevő országgal, amelyek végén olyan komoly értékelést kell megvalósítaniuk, amely során referenciául szolgáló prototípus születhetik

– olyan együttműködésekkel kell kezdeményezniük, amelyek különböző szintű oktatási, képzési intézményeket fognak össze.

4. A kultúra és a művészetek kortárs gyakorlata

A projekteknek:

– lehetőséget kell teremteniük – pluridiszciplináris és interkulturális megközelítésből – a különböző európai országok különböző kifejezési módjai, kulturális és művészeti érzékelésük közötti különbözőségeik reprezentációjára, és cserékre

– olyan programokat és művészi tevékenységeket kell ösztönözniük, amelyek az örökség és a kortárs kultúra közötti kapcsolatra épülnek

– a kultúra és a művészetek kortárs gyakorlata során újító gyakorlatokat kell előtérbe helyezniük, összevetve múltbeli tapasztalatokkal a vizuális művészetek, a színpadi művészetek, a népi kézművesség, az építészet, a zene, az irodalom vagy egyéb kulturális kifejezési formák területein

– olyan programokat és partneri kapcsolatokat kell kialakítani, amelyek lehetővé teszik a szakemberek és a nem szakemberek közötti válaszfal lebontását, különösképpen a fiatalok művészetbe történő bevezetésével kapcsolatosan.

5. Kulturális turizmus és fenntartható kulturális fejlődés

A projekteknek:

- figyelembe kell venniük a helyi, regionális, nemzeti és európai sajátosságokat

- aktív módon be kell vonniuk a sajtót és az audiovizuális médiát, valamint alkalmazniuk kell az elektronikus médiát a projektek kulturális céljainak népszerűsítése miatt

- elő kell segíteniük a párbeszédet a városi és a vidéki kultúra, Dél és Észak, Nyugat és Kelet Európa, valamint a fejlett és az elmaradott területek között

- szorgalmazniuk kell a párbeszédet és a megértést a többségi és a kisebbségi, a bennszülöttek és a bevándorlók kulturái között

- együttműködési lehetőségeket kell teremteniük Európa és más kontinensek között specifikus rokonságok alapján

- a kulturális turizmus területén foglalkozniuk kell az emberek nevelésével, a döntéshozók fogékonnyá tételével az örökségvédelem iránt – az adott terület fenntartható fejlődése, valamint a kínálat és a kereslet változatossá tétele keretein belül – egy európai dimenzióval rendelkező minőségi turizmus kialakítása céljából

- partneri viszonyt kell kiépíteni a turizmusban tevékenykedő állami és magán szervezetek között minden potenciális résztvevőt megcélözva, a turisztikai termékek és eszközök fejlesztése céljából.

III. A hálózatra vonatkozó kritériumok listája

A projektek kezdeményezőinek egy pluridiszciplináris, az Európa Tanács több tagországában megjelenő hálózatokat kell létrehozniuk. A hálózatoknak a következő feltételeknek kell megfelelniük:

- a hálózat partnerei által kiválasztott és elfogadott témában folytatott kutatásokra alapozva, a közös gondolkodás színtereinek kell lenniük

- érteniük kell az Európa Tanács több tagországát az egész projekt vagy a projekt csak egy-egy része kapcsán, nem kizártak a bilaterális kezdeményezések

- az Európai Kulturális Egyezményt (STE nr 18.) aláíró országok közül a lehető legtöbbet kell bevonni a projektbe, adott esetben más országokat is

- biztosítaniuk kell a projekt pénzügyi és szervezeti fenntarthatóságát

- rendelkezniük kell jogi struktúrával vagy egyesület formájában vagy egyesületek szövetsége formájában

- demokratikus módon kell működniük.

A projektjeik elbírálásra történő bemutatásakor, a hálózatoknak

- fel kell mutatniuk egy együttes programot, meghatározni annak céljait, módszereit, partnereit, (aktuális és jövőbeli) résztvevő országait, tevékenységi köreit, valamint a program közép és hosszú távú együttes fejlesztési terveit

- meg kell határozniuk az Európa Tanács különböző tagországaiból származó főbb kezdeményezőket, résztvevőket és egyéb potenciálisan a hálózathoz csatlakozó partnereket, valamint egyéb partnerszervezeteket

- meg kell határozniuk a projekt által érintett földrajzi területeket

- be kell mutatniuk a pénzügyi és működési terveket

- csatolniuk kell a jogi formájukat létrehozó alapító okiratokat.

IV. A minősítés odaítélése

1. „Az Európa Tanács Kulturális Útvonala” minősítését a Kibővített Részleges Megállapodás Irányító Tanácsa ítéli oda, amely szükség esetén egy vagy több szakértő segítségét is kérheti, a CDCULT-tal (az Európa Tanács Kulturális Irányító Bizottsága) és a CDPATEP-vel (az Európa Tanács Kulturális Örökséggel és Tájjal Foglalkozó Irányító Bizottsága) való egyeztetés után az Európa Tanács más szervezeteit és bizottságait is bevonhatja a bírálati folyamatba.

Ha a CDCULT és a CDPATEP véleménye elutasító, a Miniszterek Tanácsának jóváhagyása szükséges a minősítés odaítéléséhez.

Azok a projektek és témák előnyt élveznek, amelyek az Európa Tanács prioritást élvező céljait hordozzák.

2. „Az Európa Tanács Kulturális Útvonala” minősítésének odaítélése után, a minősítésnek a maga teljes egészében, valamint az Európa Tanács lógójának kötelező jelleggel minden kommunikációs eszközön, beleértve a sajtóhíreket is, szerepelnie kell.

A hálózat egy olyan kézikönyvet kap, amely a táblákra és az útjelzésekre vonatkozóan tartalmaz információkat.

A minősítésnek, valamint az Európa Tanács lógójának, ahol csak lehet, szerepelnie kell a kulturális útvonalat jelző táblákon és útjelzéseken.

3. „Az Európa Tanács Kulturális Útvonala” minősítését elnyerő projekteket működtető hálózatok értékelése:

A hálózatoknak háromévente jelentést kell tenniük, amely alapján a Kibővített Részleges Megállapodás Irányító Tanácsa értékeli programjukat és megbizonyosodik, hogy az I., II., III. és IV. 2. fejezetekben leírt feltételeknek továbbra is megfelelnek-e.

Ha a Kibővített Részleges Megállapodás Irányító Tanácsa úgy találja, hogy az I., II., III. és IV. 2. fejezetekben leírt feltételek nincsenek teljesítve, felszólítással él a feltételek teljesítése végett. Ha a felszólításnak egy éven belül nincs fogantatja, a Kibővített Részleges Megállapodás Irányító Tanácsa a CDCULT-tal és a CDPATEP-vel való egyeztetés után visszavonhatja a minősítést.

Ha a CDCULT és a CDPATEP nem ért egyet a minősítés visszavonásával, a Miniszterek Tanácsának jóváhagyása szükséges a minősítés visszavonásához.

Azok a hálózatok, amelyek a CM/Res(2007)12. számú határozat alapján kapták meg a minősítést, a jelen határozat IV. 3-ban leírtak szerint szintén újraminősítés alá kerülnek.

A Kibővített Részleges Megállapodás Irányító Tanácsa dönt a jelen határozat megvalósításának módjairól. E célból szabályzatot fogadhat el.

Fordította: Szöllősi Eszter

SZÖLLŐSI ESZTER (Budapest, 1974.) az ELTE Bölcsészettudományi Karán végzett történelem-francia szakon, valamint az ELTE Tolmács-és Fordítóképző Intézetében. Francia nyelvet tanított a Budapesti Műszaki Egyetemen, a Budapesti Gazdasági Főiskolán, valamint a NKE Honvédtisztképző és Hadtudományi Karán. 2003-2009-ig Beke Pál mellett dolgozott. 2011-től idegenvezető a Fehérvár Travelnél.